

Evropa in Evropejci – temelji razvoja, institucij in izbranih skupnih politik EU

Špela Majcen
Barbara Kobale
Jasmina Mohorko
Nada Trunk Širca

Študijska gradiva

Mednarodna fakulteta
za družbene in poslovne študije
International School
for Social and Business Studies
Celje · Slovenija

Študijska gradiva MFDPŠ
ISSN 2232-3899

**Evropa in Evropejci –
temelji razvoja, institucij
in izbranih skupnih
politik EU**

Špela Majcen
Barbara Kobale
Jasmina Mohorko
Nada Trunk Širca

Študijska gradiva

Izdala in založila

Mednarodna fakulteta za družbene
in poslovne študije
Mariborska cesta 7
3000 Celje

Celje · 2012

Naklada · 100 izvodov

© 2012 MFDPŠ

CIP – Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

061.1EU(075.8)

EVROPA in Evropejci – temelji razvoja, institucij in izbranih skupnih politik EU : študijska gradiva / Špela Majcen ... [et al.]. – Celje : Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije = International School for Social and Business Studies, 2012. – (Študijska gradiva MFDPŠ, ISSN 2232-3899)

ISBN 978-961-6813-07-5
1. Majcen, Špela, 1987–
260957952

Vsebina

Uvod	5
Zgodovina evropske deje.....	6
Razvoj evropskih integracij.....	17
Institucije Evropske unije	25
Skupne evropske politike	38
Proračun Evropske unije.....	57
Namesto zaključka: Kam gre Evropa?	66

Preglednice

Preglednica 1 Ključni mejniki v razvoju EU	18
Preglednica 2 Pregled zaporednih širitev EU	21
Preglednica 3 Politike Evropske unije pokrivajo 36 področij življenja in dela.....	39
Preglednica 4 Uresničevanje ciljnih vrednosti v Sloveniji in EU, 2000 in 2009	49
Preglednica 5 Cilji strategije Evropa 2020	54
Preglednica 6 Pregled obsega črpanja evropskih sredstev v Sloveniji	64

Slike

Slika 1 Upodobitev mita o Evropi na grškem kovancu za dva evra	7
Slika 2 Govor Roberta Schumana, 9. 5. 1950	17
Slika 3 Geografski pregled postopnih širitev EU.....	22
Slika 4 Države kandidatke in potencialne kandidatke	22
Slika 5 Živahno vzdušje pred Evropskim parlamentom v Bruslju na dan Evrope.....	26
Slika 6 Stavba Evropske Komisije, Berlaymont, v Bruslju	27
Slika 7 Zasedanje ministrov posameznih držav članic.....	28
Slika 8 Otvoritev nove stavbe za zasedanja Evropskega sveta naj bi bila leta 2014	29
Slika 9 Predsednik Evropskega parlamenta, Martin Schulz.....	33
Slika 10 Slovenski poslanci v Evropskem parlamentu (2009–2014).....	33
Slika 11 Predsednik Evropske komisije (2010–2014), José Manuel Barroso.....	34
Slika 12 Evropski komisar za okolje (2010–2014), Janez Potočnik.....	34
Slika 13 Predsednik Evropskega sveta, Herman Van Rompuy	35
Slika 14 Visoka predstavnica EU za zunanje zadeve in varnostno politiko, Catherine Ashton	35

Uvod

Kaj sploh je Evropska unija in zakaj je pomembno, da smo o njej, njenih institucijah ter delovanju informirani? Slovenci že več skoraj deset let živimo ne le v okviru političnega sistema lastne države, temveč tudi v širšem evropskem sistemu, organizaciji, ki je v petdesetih letih uspela pod eno streho združiti narode, ki so drug do drugega skozi stoletja poprej gojili sovraštva, vodili vojne in bili priča nepopisnemu nasilju in uničenju. Danes mir na evropski celini jemljemo kot nekaj danega, pozabljamo pa, da je eden od ključnih razlogov zanj prav proces nenehne evropske integracije. A ne le to. Danes lahko Slovenci prosto trgujemo na širokem skupnem evropskem trgu, se prosto selimo po celotni Evropski uniji in prosto gibljemo med državami članicami. V večini držav uporabljamo enotno valuto in vedno več pravil, pomembnih za vsakodnevno življenje, je po celotnem območju Evropske unije poenotenih. Študentje hodijo na študijske izmenjave, delavci na praktična usposabljanja, regije, občine in podjetja pridobivajo nepovratna sredstva za razvoj, napredek in inovacije, večkulturnost in večjezičnost sta vrednoti. Slovenci nismo več le Slovenci, temveč smo tudi Evropejci v skupni evropski družini.

Ta skripta predstavlja temelj ključnih tematik, ki so pomembne za razumevanje vsakodnevnega delovanja Evropske unije s strani njenih državljanov. Njen cilj je predstaviti skupno evropsko zgodovino ter razvoj evropskih gospodarskih in političnih integracij, institucije Evropske unije, njene politike, proračun in finance ter priložnosti, ki jih svojim državljanom nudi Evropska unija.